

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕТЕКТИВ

ХТО ТЕБЕ ВБИВ?

КСЕНІЯ
ЦИГАНЧУК

Харків
«ФОЛІО»
2021

---

*Усі персонажі, описані в романі, — вигадані
Будь-які збіги — випадкові*

Пролог

— Гм... схоже, справді наковталася снодійного, — задумливо промовив поліцейський, укотре перечитуючи прощального листа. — Що скажеш, Васильовичу?

— Ну, ти ж знаєш, нічого однозначно наразі сказати не можу. Все — тільки після детального огляду тіла та розтину, — роздратовано відповів судмедексперт.

Він не вельми любляв слідчого, якого цього разу викликали на місце події: постійно ставив дурнуваті питання. Ну, от як можна стовідсотково назвати причину смерті без розтину? Ця молодь зараз така нетерпляча...

Сьогодні дощило. Неприємний вітер пронизував до кісток. Він і досі не міг зігрітися після вулиці, незважаючи на те, що потрапив у приміщення вже доволі давненько. Без сумнівів, ще кілька днів, і зима вступить у свої права. Хоч до календарної ще майже місяць. Літній чоловік зіщулився: його морозило. Невже застуда? І це тільки початок сезону холодів.

Роздивився. Кімната акуратна, відразу помітно, що в квартирі жила жінка. Лише біля нічного столика на підлозі розкидані журнали. То чоловік померлої ненароком скинув їх, коли намагався привести дружину до тями. Ну, так, наразі нічого на місці події змінювати не можна. Тож поки буде так. Знову поглянув на тіло, що лежало на ліжку.

Років тридцять, не більше. Ну, і навіщо вкорочувати собі віку? Жила би... За твердженням сусідки з поверху нижче, минулого вечора жінка повернулася з роботи, видавалася занадто тихою, неговіркою. Мабуть, уже на той момент усе вирішила. Наступного дня її знайшли мертвою. Поряд — прощальний лист з поясненнями та порожня пластинка «Соннату». Коняча доза снодійного. У листі нічого особливого. Якщо коротко — життя не виправдало сподівань. І все продумала заздалегідь! Для задуму обрала день, коли чоловік поїхав у відрядження.

Перевів погляд на чоловіка. Замучений, блідий і думками геть далеко звідси. Мовчить, ледь допитали. Теж тридцять років. Уже хвилин двадцять, як просто дивиться поперед себе й нічого довкола не помічає. Не дивно, хіба не будеш шокованим, коли «друга половинка» раптом надумала вкоротити собі віку? Ще, звісно, потрібно підтвердити це експертизою... Зітхнув. Ну, і чого цій молоді не вистачає?..

Розділ 1

Три роки по тому

Днина виявилася зимною. Вересень цього року здивував: перша половина місяця по-літньому тепла, друга ж — страшенно холодна. Сильний вітер ледь не повисмикував із землі вінки. Аліна акуратно прив'язала їх до металевого хреста за допомогою стрічечок, які вже, до слова сказати, частково струхлявіли від довгого перебування під відкритим небом у будь-яку погоду.

Час рушати.

Настрій препаскудний, як би сказала мама. Вона не озирнулася. Коли йдеш — то вже йдеш. Озиратися не потрібно, інакше ще довго не зможеш піти.

Машинально, як завжди, читала написи на пам'ятниках, вираховуючи роки життя і порівнюючи з материними. Роки поховання: 2015-ий, 2016-ий, 2017-ий. А от народження... в більшості давніше за мамині. Так і має бути. Людина має помирати не раніше ніж у дев'яносто, а то й пізніше. На деяких фото померлі були середнього віку. Просто рідні використали старі світлини: або не мають новіших, або ж забажали, щоб їхні близькі лишалися в спогадах молодими.

Біля колонки літня жінка набирала воду. Аліна пройшла повз, роздивляючись довкола. Сьогодні тут більше відвідувачів: неділя. Та й не така вже рання година. Знову

мимоволі перечитувала імена й роки на могильних табличках. «Гм, скоро я, певно, їх напам'ять знатиму», — подумалось.

Сірі хмари заповнили все небо, погрожуючи дощем. Аліна ретельніше загорнулася в куртку, відчувши, як холод пробирає до кісток — через свою надмірну худорлявість вона легко мерзла. Вітер розтріпував довге світле волосся, вона марно намагалася з тим боротися.

Увагу її привернули ворони, що саме перелітали від однієї до іншої могили в пошуках харчів.

«Вночі, мабуть, від такого було б лячно. Хоча... То ж всього лишень птахи. Що вони зроблять? Та й мерці не оживають насправді. Тут уже нікого нема. Душі відлетіли в нове життя, у могилах самі кістки...»

Вона завмерла.

«Красивий. Неймовірно».

На одному з пам'ятників Аліна помітила зображення молодого чоловіка з сяючими очима, сповненими життя. Невідомий майстер добряче попрацював, створивши ілюзію, начеб вітер куйовдить його злегка відросле, витке волосся. Чоловік виглядав щасливим.

«І справді гарний, — погляд знайшов роки життя. — Помер усього-на-всього два роки тому. Отже, пам'ятник зовсім новий. Антон Геннадійович Грушевський. Тридцять три роки. Геть молодий, зараз було би тридцять п'ять».

Аліна не втрималася й підійшла ближче, аби роздивитися.

«Цікаво, хто наносив зображення?» — їй подумалося, що потрібно мати справжній талант, аби так майстерно відтворити світліну.

Аліна пошукала очима фотографію, але не знайшла. Поховання здавалося акуратним, отже, рідні приходять часто.

Зненацька вухо вловило незрозумілий звук. Аліна здригнулася від несподіванки й озирнулася: на неї витріщався

незнайомець — без жодних сумнівів, він прийшов саме до цієї могили. Літній чоловік у чорному пальті виглядав похмурим й прискіпливо роздивлявся її. Від нього віяло ворожістю. Аліна знітилася й швидко пішла, за своєю звичкою, не озираючись.

Пара нерухомих темних очей подивилася їй услід.

* * *

Наступний день минув швидко, хоч це й був понеділок. Аліна кинула погляд на годинник: за десять сьома. Зовсім скоро можна рушати додому.

— Ти не бачила журналу АБ9? — до кабінету заскочила викладачка англійської.

— В Юлі, — коротко відповіла Аліна й усміхнулася. На курсах іноземних мов вона працювала адміністраторкою, тож саме до неї прибігали всі, хто мав питання.

— Гм... поняв, — відказала Альона й побігла на заняття.

Був кінець місяця, і методистка, себто Юля, перевіряла вчитану кількість годин у викладачів. Майже всі журнали зараз зберігались у неї. Після Альони в офіс заскочив новий клієнт, хлопчина років двадцяти, розпитуючи, до якого числа необхідно сплатити за навчання.

«Ну, здається, все, — подумалось, щойно за хлопцем зачинилися двері. — Можна тупцяти додому». Аліна зітхнула. Після смерті матері минуло вже півтора року, а в порожню квартиру все ще важко повертатися. Особливо тепер, із настанням осені. Аліна вимкнула комп'ютер, відтак ксерокс, поскладала в кабінеті все, що, на її думку, «криво» лежало, глянула на себе в дзеркало й вийшла, замкнувши двері свого кабінету на ключ.

— Вже йдеш? — при виході з навчального закладу зіштовхнулася з Юлею. Методистка всміхнулася. Її строгий костюм та серйозний вираз обличчя часто вводив людей в оману — насправді Юля була ще тією реготункою. —

Аліно, а той чоловік не телефонував? — поцікавилася вона, всміхаючись.

— Який? — не відразу зрозуміла адміністраторка.

— Ну, той, який доконче хоче вивчити німецьку за місяць?

Часто-густо до них на курси зверталися такі, які чомусь вважали, що іноземну можна опанувати за кілька днів. І щиро дивувалися, коли їм повідомляли, що це, м'яко кажучи, не зовсім реально. Аліна засміялася:

— Ні, не телефонував.

Юля показово зітхнула, втім, очі її лукаво посміхалися:

— Ясно. Ти додому?

Аліна ствердно хитнула головою. Хотілося б їй мати таку саму веселу вдачу, як у Юлі.

— Все нормально? Ти якась невесела.

— Все нормально, Юлю. Не переживай.

— Ну, добре. До завтра, тоді!

— До завтра! — Аліна помахала рукою й вийшла.

Ще хвилинка — і вона нарешті на свіжому повітрі. Аліна зіщулилася, відчувши холод. Вечоріло. Додому не хотілося. Вона зупинилася, вирішуючи, що робити. Швидко дістала мобільний і набрала номер подруги.

— Привіт! Можеш говорити?.. Слухай, а ти не хочеш пройтися?.. Прийти до тебе? Добре, давай так.

Аліна звеселіла: вечір урятовано, вона не буде сама. Жваво спустилася сходами й швидкою ходою попрямувала на зупинку. Аліна працювала поблизу автовокзалу, тож тут юрмилося чимало людей: хтось повертався з роботи, хтось біг у «Сільпо». На перший погляд — усе, як завжди, та вона піймала себе на думці, що атмосфера поінакшала: стала ніби ворожою. Люди видавалися похмурими, навіть діти сміялися якось неохоче.

«Аліно, ти себе накручуєш. Тут усе, як завжди».

А втім, вона відчула, як її поволі заповноє відчуття тривоги. Мов отруйна змія, воно поповзло спиною, швид-

ко обплітаючи все тіло своєю холодною слизькою лускою. Інстинктивно Аліна роздивилася довкола. Звідки взялося це несподіване чуття? Все, як і в будь-який інший день, проте щось насторожувало.

Аліна стишила ходу, намагаючись зрозуміти, що не так. Повз пробігли діти, вигукуючи щось веселе одне одному. Неподалік тупцяли на одному місці «мінjali». Машини по-вільно проїжджали в напрямку вулиці Орлова й назад. Усе, як завжди, — тільки якимось вимушено. Ніби всі довкола знають якусь таємницю, яка їх страшенно гнітить. І лише Аліна досі не в курсі того, що трапилося.

«То, певно, настрій такий невеселий», — раптом знайшла пояснення, відтак пришвидшила ходу й уже за кілька хвилин сідала в маршрутку.

А проте відчуття чужого ворожого погляду не відпускало її, аж доки вона не переступила порогу квартири Тоні.

* * *

— Йой! Дякую! — вигукнула Тонька, всміхаючись.

Аліна простягнула щойно куплену плитку шоколаду: неввічливо приходити в гості з порожніми руками, навіть до найкращої подруги.

Вони обійнялися.

— Стас на роботі? — запитала Аліна, взуваючи капці.

— Так, він сьогодні на добу. Заходь на кухню. Я тут саме завершую.

Подруга допомогла роздягнутися й завела Алінку в маленьку, проте затишну кухню.

Вони приятелювали вже кілька років, відтоді, як познайомилися у спортзалі.

— М-мм! — вихопилося в Аліні, щойно вона помітила торт, над яким чаклувала Тоня.

— Що «м-мм!»? — весело всміхнулася висока брюнетка з красиво підфарбованими очима. — Ми будемо їсти он

той, — вона вказала на шоколадний смаколик на столі. — Цей я Стасу приготувала на замовлення, — знову всміхнулася. — Сирний. Він його обожнює.

— О-о-о! А цей взагалі красунчик! Я не проти шоколадного, — з усіх солодоців їй до вподоби був саме шоколад, тож вона швидко забула про спечений для вибагливого чоловіка пиріг.

— Сідай, зараз приготую чай.

Аліна послухалася.

— Ти, як завжди, зелений? Смакам не зраджуєш?

Аліна радісно закивала головою. До неї на лавку стрибнула Анфіса — одна з трьох кицьок Тоньки. Проте тварина тільки на мить затримала свій погляд на гості, більше цікавлячись тим, що на столі.

— Вони голодні. Треба погодувати, — пояснила Тоня, киваючи в бік двох інших, які теж забігли поцікавитися, хто прийшов. Ну, й разом поїсти.

Приготувавши чай і поставивши перед Алінкою величезну кружку з цим напоєм, Тоня вийняла з морозилки заморожену свинячу нирку й відправила її в мікрохвильовку. Ще за кілька хвилин коти вже їли, а подруги всілися зі смаколикком та чаєм, аби вдосталь набалакатися. Бачилися вони рідко — в кожній робота й купа різних справ.

— Що там у тебе новенького? — поцікавилася Тоня, водночас пригощаючи шматочком торта кішку-британку.

— Гм.. важко відповісти, — почала Алінка. — Ніби нічого такого.

Про поганий настрій, який усе більше долав її, вирішила не розповідати. Навіщо «грузити» людину? Та й хіба зміниться щось від того, що вона виливатиме на когось свої проблеми? Головне — зараз не одна. Просидить тут до самісінького пізнього вечора, а потім прийде додому й просто завалиться спати, не маючи сил думати про все те, що сталося. Тривожні думки відступують, коли над-

то стомлений. Щоб швидко заснути, потрібно бути добряче змореним. Уранці знову на роботу — на цілий день, а завтра ввечері... а ввечері можна почимчикувати до спортзалу.

— Що там той чувак? Телефонував?

— Телефонував, — знехотя відповіла Аліна. — Але я тоді не могла говорити, а потім узагалі мамин телефон вимкнула. Тож чи робив він ще спроби, я не знаю. Свій номер я йому не давала, — стенула плечима.

— Він усе-таки тобі не сподобався? — Тоня обхопила гаряче горнятко обома долонями — в помешканні холодно. Опалення ще не ввімкнули, а квартири старого панельного будинку не могли похизуватися теплом.

— Ти знаєш, не те, щоби не сподобався... Можна було би й продовжувати спілкуватися. Але мені якось все одно. Останнім часом якась така байдужість дивна. Чи то відчуження. Навіть не знаю, як пояснити. Ну, словом, час покаже. Може, колись... — зненацька їй пригадалася фотографія молодого чоловіка з пам'ятника на кладовищі.

«Щось у ньому таки є. Можна було б і справді закохатися...» — Аліна на якусь мить замріялася.

— Про що замислилася?

— Та так, ні про що, — дівчина втомлено всміхнулася, відганяючи від себе думки про незнайомця.

Тонька по-доброму подивилася на гостю. Вона чудово її розуміла: знала, що минулі три роки видалися добряче важкими для неї й потрібен час, аби від усього відійти.

— Давай, я дам тобі спробувати ще сирного, — вона встала й врізала шматок. — Думаю, Стас нам пробачить, якщо ми трішки скуштуємо його скарб.

Коти відразу заворушилися: розуміли, що господиня зараз матиме справу з їжею.

За мить Тонька поставила на столі тарілочку з новим смаколикком, не забувши пригостити й кицьок. Щоправда,

тільки дві з них прийняли частування. Анфіса ж від нього відмовилася.

— Нічого собі в тебе коти! — вигукнула Аліна. — Не перестаю дивуватися. Ще ніколи не бачила тварин, які люблять солодке, — засміялася вона.

— А, ці їдять все, — відмахнулася Тоня.

За розмовами час минув швидко. Коли годинник показував майже десяту, Аліна вирішила рушати: все ж таки треба дістатися додому, поки хоч якийсь транспорт ходить. Прихопивши зі собою два шматочки торта, якими пригостила подруга, Аліна пішла.

Ліфт не працював, тож Аліна знехотя попленталася пішки з дев'ятого. М'яве освітлення не вельми допомагало бачити сходинки, тому спускатися мусила обережно. Покопирсавшись у сумці, дістала мобільний та підсвітила.

Серце йойкнуло: на восьмому хтось стиха стояв — так, ніби заचाївся. Накинутий на голову каптур не дозволяв роздивитися обличчя. Аліна швиденько пройшла повз і зітхнула з полегшенням, коли невідомий її не зачепив та не пішов назириці. Вона чимшвидше дісталася першого поверху й вбігла з під'їзду.

Перехожих виявилось небагато, та головне: не сама.

«Треба завершувати з цими блуканнями в темну пору. Але ж коли херовий настрій, то що ж робити? Так і хочеться його «вигуляти»!»

Аліна озирнулася на гуркіт дверей. З під'їзду вийшов той самий неприємний тип і швидкою ходою попрямував (дякувати Богу!) в протилежний бік. Аліна провела його поглядом.

Зупинка була поблизу будинку Тоні, тож уже за кілька хвилин вона грілася в маршрутці. А найважливіше — перебувала в безпеці. Принаймні під час поїздки.

Ще десять хвилин від зупинки маршрутного таксі — і вона вдома.

ЗМІСТ

Пролог	3
Розділ 1	5
Розділ 2	22
Розділ 3	41
Розділ 4	53
Розділ 5	71
Розділ 6	73
Розділ 7	93
Розділ 8	107
Розділ 9	112
Розділ 10	118
Розділ 11	130
Розділ 12	145
Розділ 13	151
Розділ 14	158
Розділ 15	163
Розділ 16	169
Розділ 17	174
Розділ 18	184
Розділ 19	188
Розділ 20	191
Розділ 21	195
Розділ 22	199
Розділ 23	207

Розділ 24	209
Розділ 25	211
Розділ 26	218
Розділ 27	225
Розділ 28	228
Розділ 29	237
Розділ 30	244
Розділ 31	246
Розділ 32	251
Епілог	279